

OHŁASY ITALSKÝCH CEST V DÍLECH "ČESKÝCH" UMĚLCŮ A JEJICH PŮSOBENÍ NA VÝVOJ RANĚ
BAROKNÍ MALBY V OBDOBÍ LET 1611–1650

Autoreferát disertační práce

Mgr. Ing. Marie Opatrná

Školitel práce: doc. PhDr. Martin Zlatohlávek, PhD.

Praha 2015

1. Obsah práce

1.	Úvod	6
1.1.	Specifikace tématu	6
1.2.	Cíle práce	8
1.3.	Metodologické řešení	10
2.	Zahraniční odborná literatura definující druhou polovinu cinquecenta	15
2.1.	Počátek zájmu o úpadková období	16
2.2.	První snahy o rozčlenění cinquecenta	17
2.3.	Počátek specializace v tématu malby cinquecenta	20
2.4.	Arte senza tempo Federica Zeriho	22
2.5.	Akcentace seicenta a funkce církve	24
2.6.	Walter Friedlaender – anti-manýrismus a hledání pojmů	25
2.7.	Celoživotní téma Paola Prodiho – pohled historika	28
2.8.	Specificky zaměřené texty konce 20. století	31
2.9.	Literatura k umělecké reformě rodiny Carracci	35
2.10.	Shrnutí – charakter malby období "controriformy"	38
3.	Reflexe českého umění konce 16. a první poloviny 17. století českou odbornou literaturou	40
3.1.	Období konce 19. století a první poloviny 20. století	41
3.2.	Odborná literatura druhé poloviny 20. století	52
3.3.	Současný stav	60
3.4.	Zhodnocení	61
3.5.	Controriforma a Protireformace v kontextu umění	63
4.	Příklady českých ohlasů italské "controriformní" malby	65
4.1.	Ukřižování pocházející z pražské katedrály	66
4.2.	Zobrazení Panny Marie	73
4.2.1.	Korunovace Panny Marie	73

4.2.2.	Nanebevzetí Panny Marie se všemi svatými	78
4.3.	Zobrazení sv. Františka	84
4.3.1.	Stigmatizace sv. Františka	84
4.3.2.	Porciunkulový zázrak	89
4.3.3.	Prostoupení témat	93
4.4.	Kristus s anděly z pražské katedrály	98
4.5.	Navštívení Panny Marie	107
4.6.	Proměnění Krista na hoře Tábor	113
4.6.1.	Proměnění Páně od Nejsvětějšího Salvátora	113
4.6.2.	Proměnění Páně z Černínského paláce	115
4.7.	Světcí	116
5.	Závěr	122
5.1.	Vymezení "controriformního" slohu v českém prostředí	123
5.2.	Časové vymezení směru	128
5.3.	Shrnutí	130
Přílohy		
	Obrazová příloha	133
	Seznam vyobrazení	160
	Literatura a použité prameny	170

2. Úvod do problematiky a současný stav řešené problematiky

Práce se zaměřuje na hraniční období nejen "českého" umění první poloviny 17. století. Zaměřuje se na sakrální umění, které se vymezuje rudolfínskému manýrismu. Časově toto umění navazuje na umění české renesance. Často jsou díla tohoto období spojována s raně barokním slohem. Toto nesourodé umění v sobě nese zatím mnoho nevyřešených otázek, a to o uměleckých dílech i samotných umělcích.

Toto období je porovnáváno pomocí rozboru odborné literatury se zahraniční uměleckou produkcí a odbornou literaturou.

V zahraničí lze sledovat rozsáhlejší propracování tohoto období. V českém prostředí je k této epoše zatím pouze hledán přístup. Nejvíce se danému období prozatím věnoval Michal Šroněk.

3. Cíl disertační práce a použité metody práce

Vytyčené cíle jsou nastínění specifických směrů sakrální malby pozdního cinquecenta, vytyčení jejich hlavních charakteristik, nalezení v nich obsažených prvků, které ovlivnily české umělecké prostředí, a jejich doložení na konkrétních příkladech a výskytech v českém prostředí. Na základě nich pak je hledána i odpověď na ve 20. století se neustále opakující otázku o plynulosti a návaznosti uměleckého vývoje v první polovině 17. století.

Téma je srovnávání prostřednictvím vývoje odborných názorů na toto období a jeho umění v průběhu především 20. století. Malířská díla jsou podrobena formální a stylistické analýze.

4. Výsledky disertační práce, přínos pro rozvoj teorie a pro společenskou praxi

Práce jasně ukazuje, že v českém uměleckém prostředí lze jasně rozeznat ohlasy italského umění "controriformního" období. Jedná se o umírněnější malířské projevy, v porovnání k rudolfínskému manýrismu. A to především v oblasti sakrální malby.

Práce dokazuje existenci tohoto malířského proudu, ale nezpracovává všechna díla, která lze do tohoto proudu zařadit. Tyto malby tedy zůstávají materiálem pro další výzkum. Stejně tak otázka následného propojení s barokním malířstvím.

5. Abstrakt v českém jazyce

Disertační práce zpracovává téma "české" malby první poloviny 17. století a v ní obsažených italských vlivů. Pro pochopení původu italských vlivů je sledován vývoj italské sakrální malby po celé 16. století, především je však věnována pozornost druhé polovině tohoto století a jejím rozmanitým malířským směrům. Téma je sledováno na vývoji názorů na toto umělecké období v odborné literatuře 20. století. Druhá část práce pojednává o vývoji názorů české odborné literatury, která se věnuje české malbě první poloviny 17. století. Tyto dvě kapitoly definují a vymezují rozličné přístupy a termíny vývojového období sakrální malby označovaného jako prebarokní, raně barokní apod. Řeší tedy otázku přechodu umění od pozdní renesance k baroku na poli náboženské malby.

Existenci tohoto umírněného malířského proudu sakrálních námětů v českém prostředí a jeho ovlivnění italským prostředím pak dokládají příklady malířských děl a jejich rozbor.

Závěr práce shrnuje nové poznatky a otevírá otázku nového nazírání a nového metodologického přístupu k "českému" malířství první poloviny 17. století.

6. Abstrakt v anglickém jazyce

The thesis deals with "Czech" painting of the first half of the 17th century and the Italian influences in it. In order to understand the origin of these influences, it explores Italian sacral painting of the whole 16th century. Nevertheless, the main attention is dedicated to the second half of this century. The part of this theme is explained on the development of academic studies from the 20th century. The second part of the thesis deals with the Czech art-historical literature and with the subject of protobaroque or early baroque painting. These two parts define terms of these periods and their approaches to painting. The main point of interest is the transition in the field of sacral painting from the art of late renaissance to the art of early baroque.

The existence of this special period of sacral painting in Czech area is supported by examples of images and their analysis.

The conclusion summarizes new findings and opens questions about new view on the Czech painting of the 17th century and about new methodological attitudes.

7. Seznam použitých pramenů a literatury

Prameny

DE ORIGINE S. MARIAE AD NIVES – De Origine, ac Constitutione Conventus NeoPragensis S. Mariae ad Nives Fratrum Min. Reform. S. Franc. Provinciae Böemiae. In: Archivum Conventus Neo-Pragensis S. Mariae ad Nives Fratrum Minorum Ordinis Sancti Francisci. Reformatorum Provinciae Bohemiae, SA Praha, ŘF Praha, Národní archiv

TABULAE CONGREGATIONUM – Tabulae Congregationum Provincialium e Intermediarum Diffinitorialium celebratarum Canonice. In: Archivum Conventus Neo-Pragensis S. Mariae ad Nives Fratrum Minorum Ordinis Sancti Francisci. Reformatorum Provinciae Bohemiae, SA Praha, ŘF Praha, Národní archiv

Vyšehradské inventáře, Fond KVš, Serinium LVI fasc. 8, Národní archiv

Literatura

ABBATE 1988 – Francesco ABBATE: Arte e religione nell'età della controriforma. Milano 1988

ACCONCI/ZUCCARI 2013 – Alessandra ACCONCI / Alessandro ZUCCARI (ed.): Scipione Pulzone (1540 ca. –1598). Da Gaeta a Roma alle Corti europee. Řím 2013

AIKEMA 2014 – Bernard Aikema: La Religiosità. Pictor religiosus. In: Paola MARINI / Bernard AIKEMA: Paolo Veronese. L'illusione della realtà. Milano 2014, 241–253

ASKEW 1969 – Pamela ASKEW: The Angelic Consolation of St. Francis of Assisi in Post-Tridentine Italian Painting. In: Journal of the Warburg and Courtauld Institutes 32, 1969, 280–306.

BAILEY 2009 – Gauvin Alexander BAILEY, Between Renaissance and Baroque: Jesuit Art in Rome, 1565–1610. Toronto 2009

BARILLI 2004 – Renato Barilli: Maniera moderna e Manierismo. Milano 2004

BAROCCI 2009 – Alessandra GIANNOTTI / Claudio PIZZORUSSO: Federico Barocci 1535–1612. L'incanto del colore. Una lezione per due secoli. Milano 2009

BAROKO 1934 – Baroko. Pět statí, Praha 1934

BARTSCH 10a – Walter L. STRAUSS (ed.): Sixteenth Century German Artists. Albrecht Durer. (=The Illustrated Bartsch 10). New York 1980

BARTSCH 10b – Walter L. STRAUSS (ed.): Sixteenth Century German Artists. Albrecht Durer. Commentary (=The Illustrated Bartsch 10). New York 1981

BARTSCH 26 — Konrad OBERHUBER (ed.): The Works of Marcantonio Raimondi and of his School (=The Illustrated Bartsch 26). New York 1978

BARTSCH 28 — Suzanne BOORSCH (ed.): Italian Masters of the Sixteenth Century (=The Illustrated Bartsch 89). New York 1985

BARTSCH 29 — Suzanne BOORSCH (ed.): Italian Masters of the Sixteenth Century (=The Illustrated Bartsch 29). New York 1982

BARTSCH 32 — Henri ZERNER (ed.): Italian Artists of the Sixteenth Century School of Fontainebleau (=The Illustrated Bartsch 32). New York 1979

BARTSCH 33 — Henri ZERNER (ed.): Italian Artists of the Sixteenth Century School of Fontainebleau (=The Illustrated Bartsch 33). New York 1979

BARTSCH 34 — Sebastian BUFFA (ed.): Italian Artists of the Sixteenth Century (=The Illustrated Bartsch 34). New York 1982

BARTSCH 39 — Diane DeGrazia BOHLIN (ed.): Italian Master of the Sixteen Century (=The Illustrated Bartsch 39). New York 1980

BARTSCH 52 — Walter L. STRAUSS / Tomoko SHIMURA(ed.): Netherlandish artists. Cornelis Cort (=The Illustrated Bartsch 52). New York 1986

BARTSCH 70.1. — Isabelle de RAMAIX (ed.): Johan Sadeler 1. Supplement (=The Illustrated Bartsch 70.1.). New York 1999

BARTSCH 70.4. — Isabelle de RAMAIX (ed.): Johan Sadeler 1. Supplement (=The Illustrated Bartsch 70.4.). New York 2003

BARTSCH 71.1. — Isabelle de RAMAIX (ed.): Raphael Sadeler 1. Supplement (= The Illustrated Bartsch 71.1.). New York 2006

BARTSCH 72.1. — Isabelle de RAMAIX (ed.): Aegidius Sadeler 2. Supplement (=The Illustrated Bartsch 72.1.). New York 1997

BATTISTI 1963 — Eugenio BATTISTI: Riforma e Controriforma. In: Enciclopedia universale dell'arte 11. Venezia/Roma 1963

BELTING 1986 — Hans BELTING: L'arte e il suo pubblico. Funzione e forme delle antiche immagini della passione. 1986

BENATI 1994 — Daniele BENATI: Bartolomeo Bonascia, Gallerie Estenze di Modena 5, Parma 1994.

BENEŠ 2010 — Petr Regalát BENEŠ: Kostel a klášter Panny Marie Sněžné, Praha 2010.

BERENSON I — Bernard BERENSON: Italian pictures of the Renaissance. Central Italian and North Italian schools I. Londýn 1968

BERENSON III – Bernard BERENSON: Italian pictures of the Renaissance. Central Italian and North Italian schools III. Londýn 1968

BLAŽÍČEK 1967 – Oldřich BLAŽÍČEK: Barockkunst in Böhmen. Praha 1967.

BLAŽÍČEK 1971 – Oldřich BLAŽÍČEK: Umění baroku v Čechách. Praha 1971

BLAŽÍČEK 1973 – Oldřich J. Blažíček a kol.: Barok v Čechách. Katalog stálé výstavy ve státním zámku Karlova Koruna v Chlumci nad Cidlinou. Praha 1973

BLAŽÍČEK/HEJDOVÁ/PREISS 1977 – Oldřich J. BLAŽÍČEK / Dagmar HEJDOVÁ / Pavel PREISS: Kunst des Barock in Böhmen, Recklinghausen 1977

BODMER 1933 – Heinrich BODMER: Gli affreschi dei Carracci. nel Palazzo Magnani ora Salem a Bologna. In: Il Comune di Bologna XII, 1933, 5–22;

BODMER 1935 – Heinrich BODMER: Drawings by the Carracci. An aesthetic analysis. In: Old Master Drawings VIII, 1933–1934, 51–66; IDEM: L'Accademia dei Carracci, Bologna XIII, 1935, 61–74.

BODMER 1939 – Heinrich BODMER: Die Entwicklung der Stechkunst des Agostino Carracci. Die Graphischen Künste 4, 1939, 121–142

BOESTEN-STENGEL 2006 – Albert BOESTEN-STENGEL: Ein cartoncino in der Prager Nationalgalerie für Federico Baroccis Martyrium des hl. Vitalis. Zuschreibung und Provenienz. In: Umění 54, 2006, 135–141

BOHLIN 1979 – Diane DeGrazia BOHLIN: Prints and related drawings by the Carracci family. Washington 1979

BÖHMEN II. – Die österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild Böhmen II. Vídeň 1896

BOSCHLOO 1974 – Anton Willem Adriaan BOSCHLOO Annibale Carracci in Bologna. Visible reality in art after the Council of Trent, Haag 1974

BUSHART 1968 – Bruno BUSHART: Zur Augsburger Malerei des Barock. In: Christina THON: Augsburger Barock. Augsburg 1968

CALÍ 1980 – Maria CALÍ, Da Michelangelo all'Escorial. Momenti del dibattito religioso nell'arte del cinquecento. Torino 1980.

CAVALLI/ARCANGELI/EMILIANI/CALVESI 1956 – Gian Carlo CAVALLI / Francesco ARCANGELI / Andrea EMILIANI / Maurizio CALVESI: Mostra dei Carracci. Catalogo critico. Bologna 1956; Denis Mahon: Mostra dei Carracci. Disegni. Bologna 1956.

COCKE 2001 – Richard COCKE: Paolo Veronese. Piety and Display in an Age of Religious Reform, Aldershot 2001

COLLARETA 1989 — Marco COLLARETA: Pittura della controriforma. In: Dizionario della pittura e dei pittori I. Torino 1989

CONTINI 1991 — Roberto CONTINI: Il Cigoli. Soncino 1991

COSTA 2014 — Thomas Dalla COSTA: Paolo Veronese e la bottega. Le Botteghe dei Calari. In: Paola MARINI / Bernard AIKEMA: Paolo Veronese. L'illusione della realtà. Milano 2014, 314–326

ČERNÝ 1996 — Václav ČERNÝ: Až do předsíně nebes. 14 studií o baroku našem i cizím. Praha 1996

DČVU II/1 — Jiří DVORSKÝ / Eliška FUČÍKOVÁ (ed.): Dějiny českého výtvarného umění, Praha 1989

DEMPSEY 1972 — Charles DEMPSEY: Annibale Carracci and the beginning of baroque style, Glückstadt 1972

DIEZ 1909–1910 — Ernst DIEZ: Der Hofmaler Spranger. In: Jahrbuch der Kunsthistorischen Sammlungen des Allerhöchsten Kaiserhauses XXVIII. Wien 1909–1910

DLABACZ 1815 — Gottfried Johann DLABACZ: Allgemeines historisches Künstler-Lexikon 1. Prag 1815

DURAS 1903 — František DURAS: In: Slánský obzor IX, Slaný 1903

DVOŘÁK 1946 — Max DVOŘÁK: Italské umění od renesance k Baroku. Výbor z díla. Praha 1946. Překlad, poznámky a doslov Jan Krofta

EKERT 1884 — František EKERT: Posvátná místa král. hl. města Prahy II. Praha 1884

ELBEL/JAKUBEC 2010 — Martin ELBEL / Ondřej JAKUBEC (ed.): Olomoucké baroko 1. Proměny ambicí jednoho města. Olomouc 2010

EMILIANI I — Andrea EMILIANI: Federico Barocci I., Ancona 2008.

EMILIANI II — Andrea EMILIANI: Federico Barocci I., Ancona 2008.

ENGERTH 1882 — Eduard RITTER VON ENGERTH: Kunsthistorische Sammlungen des allerhöchsten Kaiserhauses Gemäldegalerie. Gemälde. Beschreibendes Verzeichnis I. Italienische, Spanische und Französische Schulen, Vídeň 1882.

FAJT/ROYT 1994 — Jiří FAJT / Jan ROYT: Katedrála sv. Víta a Pražský hrad, Praha 1994

FEJTOVÁ 2011 — Olga FEJTOVÁ: Rekatolizace v městech pražských v době pobělohorské. Nové Město pražské v kontextu procesu katolické konfesionalizace (disertační práce Na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze). Praha 2011

FERKLOVÁ 2014 — Renata FERKLOVÁ: Zdeňka Kalisty Tvář Baroka. Aneb o moudrosti pozdního věku. In: Zdeněk KALISTA: Tvář baroka. Praha 2014³, 193–201

FERRETTI 1984 — Anna Colombi FERRETTI: I due Livii. Appunti sul manierismo forlivese. In: Paola DELBIANCO: Culture figurative e materiali tra Emilia e Marche . Studi in memoria di Mario Zuffa II. Rimini 1984, 543–581

FORATTI 1914 — Aldo FORATTI: I Carracci nella teoria e nella pratica. Città di Castello 1913; IDEM: La Controriforma a Bologna ed i Carracci. In: L'Archiginnasio IX, 1914, 3–16

FORTUNATI 1994 — Vera FORTUNATI: Lavinia Fontana 1552–1614. Milano 1994

FORTUNATI 1998 — Vera FORTUNATI: Lavinia Fontana of Bologna (1552–1614) Washington/Milano 1998.

FREEDBERG 1993 — Sydney FREEDBERG, Painting in Italy 1500–1600, Yale 1993

FRIEDLAENDER 1969 — Walter FRIEDLAENDER: Mannerism and Anti-mannerism in Italian Painting. New York 1969⁴ (úvodní stať Donald Posner)

FUČÍKOVÁ 1972 — Eliška FUČÍKOVÁ: Umělci na dvoře Rudolfa II. a jejich vztah k tvorbě Albrechta Dürera. In: Umění 20, 1972, 149–163.

FUČÍKOVÁ 1988 — Eliška FUČÍKOVÁ: Die Malerei am Hofe Rudolf II. In: Prag um 1600. Kunst und Kultur am Hofe Rudolfs II. 1. Freren 1988, 177–192

FUČÍKOVÁ 1989 — Eliška FUČÍKOVÁ: Malířství a sochařství na dvoře Rudolfa II. v Praze. In: DČVU II/1. Praha 1989

FUČÍKOVÁ 1997 — Eliška FUČÍKOVÁ: Rudolf II. a Praha. Císařský dvůr a rezidenční město jako kulturní a duchovní centrum střední Evropy. Praha 1997

FUSENIG 2010 — Thomas FUSENIG (ed.), Hans von Aachen (1552–1615). Malíř na evropských dvorech. Berlin/Mnichov 2010

FÜSSLER 1779 — Johann Rudolf FÜSSLER: Allgemeins Künstlerlexicon. Kurze nachricht von dem Leben und den Werken der Mahler, Bildhauer, Baumeister, Kupferstecher, Kunstgiesse, Stahlsneider. Zürich 1779

GALLO 2015 — Marco GALLO: Inediti di Alessandro Tiarini: la Santa Cecilia riceve l'annuncio del martirio; il Cristo portacroce angariato dal manigoldo; Il semone di san Domenico sul rosario. In: Valori Tattili 5/6, 2015, 250–274

GIANNOTTI 2014 — Alessandra GIANNOTTI: Lo stile puro dei fiorentini. Da Andrea del Sarto a Santi di Tito. In: Alessandra GIANNOTTI / Claudio PIZZORUSSO (ed.): Puro semplice e naturale, nell'arte a Firenze tra Cinque e Seicento. Florencie 2014

GOFFEN 1989 — Rona GOFFEN: Giovanni Bellini. New Heaven/London 1989

- GRAZIANI 1939 – Alberto GRAZIANI: Bartolomeo Cesi. In: *Critica d'Arte* IV. Florencie 1939
- GRAZIANI 1988 – Alberto Graziani: Bartolomeo Cesi. In: Francesco Abbate: *Arte e religione nell'età della controriforma*. Milano 1988
- HALL 1999 – Marcia B. HALL, *After Raphael: Painting in Central Italy in the Sixteenth Century*, Cambridge 1999
- HAMMERSCHMIDT 1700 – Jan Florián HAMMERSCHMIDT: *Gloria et majestas sacrosanctae, regiae exemptae et nullius diaecesis Wissehradensis ss. Apostolorum Petri et Pauli*. Praha 1700
- HAMMERSCHMIDT 1723 – Jan Florián HAMMERSCHMIDT: *Prodromus gloriae Pragenae*. Praha 1723
- HAUSENBLASOVÁ / ŠRONĚK 1997 – Jaroslava HAUSENBLASOVÁ / Michal ŠRONĚK: *Urbs Aurea. Praha císaře Rudolfa II*. Praha 1997
- HAUSENBLASOVÁ / ŠRONĚK 1998 – Jaroslava HAUSENBLASOVÁ / Michal ŠRONĚK: *Gloria et Miseria. Praha v době třicetileté války*. Praha 1998
- HECHT 2012 – Christian HECHT: *Katholische Bildertheologie der Frühen Neuzeit. Studien zu Traktaten von Johannes Molanus, Gabriele Paleotti und Anderen Autoren*. Berlin 2012.
- HEINECKEN 1789 – Karl Heinrich HEINECKEN: *Dictionnaire des Artistes, dont nous avons des estampes avec une notice détaillée*. Lipsko 1789
- HERAIN 1915 – Karel Vladimír HERAIN: *České malířství od doby rudolfínské do smrti Reinerovy. Příspěvky k dějinám jeho vnitřního vývoje v letech 1576–1743*. Praha 1915
- HOLLSTEIN 22 – Dieuwke de Hoop SCHEFFER / Karel G. BOON (ed.): *Aegidius Sadeler to Raphael Sadeler 2 (=Hollstein's Dutch & Flemish etchings, engravings and woodcuts, ca. 1450-1700, 22)*. Amsterdam 1980
- HORNÍČKOVÁ/ŠRONĚK 2010 – Kateřina HORNÍČKOVÁ / Michal ŠRONĚK: *Umění české reformace (1380-1620)*. Praha 2010
- HORNÍČKOVÁ/ŠRONĚK 2013 – Kateřina HORNÍČKOVÁ / Michal ŠRONĚK: *In puncto religionis. Konfesní dimenze předbělohorské kultury Čech a Moravy*. Praha 2013.
- HORYNA 2001 – Mojmír HORYNA: *Interiéry paláce a jejich umělecká výbava*. In: Mojmír HORYNA / Pavel ZAHRADNÍK / Pavel PREISS: *Černínský palác v Praze*. Praha 2001, 287–332
- CHUDOBA 1934 – Bohdan CHUDOBA: *Počátky barokní myšlenky*. In: *Baroko. Pět statí*. Praha 1934
- CHYTIL 1893 – Karel CHYTIL: *Dějiny malířství a sochařství*. In: *Ottův slovník naučný díl VI*. Praha 1893

CHYTIL 1906 – Karel CHYTIL: Malířstvo pražské 15. a 16. věku a jeho cechovní kniha staroměstská z let 1490–1582. Praha 1906

JEDIN 1946 – Hubert JEDIN: Katholische Reformation oder Gegenreformation? Ein Versuch zur Klärung der Begriffe nebst einer Jubiläumsbetrachtung über das Trienter Konzil. Luzern 1946

JOHNSTON 1973 – Catherine JOHNSTON: Mostra di disegni bolognesi dal 16. al 18. secolo. Firenze 1973

JOST 1963 – Ingrid JOST: Drei unbekannte Rottenhammer Zeichnungen in den Uffizien. In: Jan Gerrit van GELDER / Josua BRUYN: Album discipulorum. Aangeboden aan Professor Dr. J. G. van Gelder ter gelegenheid van zijn zestigste verjaardag. Utrecht 1963

KALISTA 1938 – Zdeněk KALISTA: Pražské baroko 1600–1800. Historický doprovod. Praha 1938

KALISTA 2014 – Zdeněk KALISTA: Tvář baroka. Praha 2014³

KAUFMAN 1982 – Thomas DaCosta KAUFMAN: Drawings from the Holy Roman empire 1540-1680. A selection from North American collections. Princeton 1982

KAUFMANN 1988 – Thomas DaCosta KAUFMANN: The School of Prague. Painting at the Court of Rudolf II. Chicago 1988

KOŘÁN 1987 – Ivo KOŘÁN: Vyšehradské inventáře mezi gotikou a barokem. In: Umění 35, 1987, 540–546

KOŘÁN 2001 – Ivo KOŘÁN: Manýristické a barokní obrazy Vyšehradu. In: Bořivoj NECHVÁTAL / Jiří HUBER / Jan KOTOUS: Královský Vyšehrad II. Sborník příspěvků ke křesťanskému miléniu a k posvěcení nových zvonů na kapitulním chrámu sv. Petra a Pavla. Praha 2001. 229–241.

KOSTLÍKOVÁ/PETRASOVÁ 1999 – Marie KOSTLÍKOVÁ / Taťána PETRASOVÁ: Jednota pro dostavění Chrámu sv. Víta na Hradě pražském I. 1842–1872. Praha 1999

KRAMÁŘ/ŠRONĚK 1998 – Vincenc KRAMÁŘ / Michal ŠRONĚK: Zpustošení Chrámu svatého Víta v roce 1619. Praha 1998

KRČÁLOVÁ 1994 – Jarmila KRČÁLOVÁ: Renaissance. In: Anežka MERHAUTOVÁ (ed.): Katedrála sv. Víta v Praze, Praha 1994, 133-170

KRSEK 1969 – Ivo KRSEK: K syntéze českého baroka. In: Umění 17, 1969, 91–95

KUTAL 1934 – Albert KUTAL: Výtvarné umění baroka. In: Baroko. Pět statí. Praha 1934

LE GOFF 2014 – Jacques LE GOFF: O hranici dějinných období. Praha 2014.

MAHON 1953 – Denis MAHON: Eclecticism and the Carracci. Further Reflections on the Validity of a Label. In: Journal of the Warburg and Courtauld Institutes XVI, 1953, 303–341.

MALE 1951 – Émil Mâle: L'art religieux de la Fin du XVIe siècle du XVIIe siècle et du XVIIIe siècle. Paříž 1951

MARABOTTINI 1988 – Alessandro MARABOTTINI: Jacopo di Chimenti da Empoli. Roma 1988

MARCIARI 2013 – John MARCIARI: Artistic Vision in an Age of Reform. In: John MARCIARI / Suzanne BOORSCH: Francesco Vanni. Art in late Renaissance Siena. New Haven/Londýn 2013, 1–31

MARCIARI/BOORSCH 2013 – John MARCIARI / Suzanne BOORSCH: Francesco Vanni. Art in late Renaissance Siena. New Haven/Londýn 2013

MARINELLI/MAZZA – Dergio MARINELLI / Angelo MAZZA (ed.): Paolo Piazza. Pittore cappuccino nell'età della Controriforma tra conventi e corti d'Europa. Verona 2002

MARINI/AIKEMA 2014 – Paola MARINI / Bernard AIKEMA: Paolo Veronese. L'illusione della realtà. Milano 2014

MATĚJČEK 1913 – Antonín MATĚJČEK: Galerie v Rudolfině. Praha 1913

MATĚJČEK 1932 – Antonín MATĚJČEK: Dějepis umění V. Umění nového věku III. Praha 1932

MATHESIUS 1939 – Vilém MATHESIUS: Co daly naše země Evropě a lidstvu I. Praha 1939

MATHON 1938 – Jaroslav MATHON: Pražské oltáře v ranním baroku, (Štencovo) Umění XI. Praha 1938

METZLER 2014 – Sally METZLER: Bartholomeus Spranger. Splendor and Eroticism in Imperial Prague. The Complete Works. New York / New Haven / London 2014

MILANO 1966 – L'arte del Barocco in Boemia. Miláno 1966

MUCHKA 1994 – Ivan MUCHKA: Baroko. Katedrála v 17. století. In: Anežka MERHAUTOVÁ (ed.): Katedrála sv. Víta v Praze, Praha 1994, 171–184

MUNSTERBERG 2009 – Marjorie MUNSTERBERG: Writing About Art, New York 2009, dostupné online: writingaboutart.org

NAGLER 1838 – Georg Kaspar NAGLER: Neues allgemeines Künstler-Lexicon 6. Munchen 1838

NATALI 2014 – Antonio NATALI: Tragitto del naturalismo nel Cinquecento fiorentino. In: Alessandra GIANNOTTI / Claudio PIZZORUSSO (ed.): Puro semplice e naturale, nell'arte a Firenze tra Cinque e Seicento. Florencie 2014

NEDBALOVÁ 2014 – Alice NEDBALOVÁ: Hlavní inspirační zdroje v díle kapucínského bratra malíře Paola Piazzzy na příkladu pražského oltáře kostela Panny Marie Andělské. In: Magdaléna NOVÁ / Marie OPATRná: Cultural Transfer. Umělecká výměna mezi Itálií a střední Evropou, 2014, 147-152

NEGRO/PIRONDINI 1994 – Emilio NEGRO / Massimo PIRONDINI (ed.): La scuola dei Carracci. Dall'Accademia alla bottega di Ludovico. Modena 1994.

NEUMANN 1981 – Jaromír NEUMANN: Peinture. In: Le Baroque en Bohême, Paříž 1981, 107–112

NEUMANN 1951 – Jaromír NEUMANN: Malířství 17. století v Čechách. Barokní realismus. Praha 1951

NEUMANN 1974 – Jaromír NEUMANN: Český barok. Praha 1974

NOVOTNÝ/GRASBERGER 1989 – Jan NOVOTNÝ / Gabriele GRASBERGER: Prager Barock. Vídeň 1989

OLSEN 1962 – Harald OLSEN: Federico Barocci. Kodaň 1962.

OPATRná 2011 – Umělecká tvorba malíře Jana Jiřího Heringa (diplomová práce na Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Praha 2011

OSSOLA 1991 – Carlo OSSOLA: "Autunno del Rinascimento": Breve storia di un'idea. In: Vittore BRANCA / Carlo OSSOLA: Crisi e rinnovamenti nell'Autunno del Rinascimento. Florencie 1991, 447–496

OSSOLA 2014 – Carlo OSSOLA: "Autunno del Rinascimento": Breve storia di un'idea. In: Carlo OSSOLA: Autunno del rinascimento. "Idea del Tempio" dell'arte nell'ultimo Cinquecento. Florencie 2014², 341–382

PADOVANI 1996 – Serena PADOVANI: Fra' Bartolomeo e la scuola di San Marco L'età di Savonarola. Firenze 1996

PALLUCCHINI 1945 – Rodolfo PALLUCCHINI: I dipinti della Galleria Estense di Modena. Roma 1945

PANOCH 2011 – Pavel PANOCH: Nad malířským dílem Jana Jiřího Heringa. In: Lenka STOLÁROVÁ (ed.): Karel Škréta a malířství 17. století v Čechách a Evropě. Praha 2011. 89–97

PAOLO 2014 – Maria Pia PAOLO: Spiritualita e devozione a Firenze tra Cinquecento e Seicento. In: Alessandra GIANNOTTI / Claudio PIZZORUSSO (ed.): Puro semplice e naturale, nell'arte a Firenze tra Cinque e Seicento. Florencie 2014

PELTZER 1916 – Rudolf Arthur PELTZER: Hans Rottenhammer. In: Jahrbuch der Kunsthistorischen Sammlungen des Allerhöchsten Kaiserhauses 33, Vídeň 1916

PEŠEK 1991 – Jiří PEŠEK: Obrazy a grafiky a jejich majitelé v předbělohorské Praze. In: Umění 39, 1991, 369–383

PIGNATTI 1976 – Terisio Pignatti: Veronese. Benátky 1976

PODLAHA/HILBERT 1906 – Antonín PODLAHA / Kamil HILBERT: Soupis památek historických a uměleckých v království Českém od pravěku do počátku XIX. století. Král. hlavní město Praha: Hradčany. I, Metropolitní chrám sv. Víta. Praha 1906

POLIŠENSKÝ 1973 – Josef POLIŠENSKÝ: Umění a společnost pobělohorských Čech. In: Barok v Čechách. Katalog stálé výstavy ve státním zámku Karlova Koruna v Chlumci nad Cidlinou. Praha 1973

POSNER 1971 – Donald POSNER: Annibale Carracci. A study in the Reform of Italian Painting around 1590. Londýn 1971.

PRAG UM 1600 – Prag um 1600. Kunst und Kultur am Hofe Rudolfs II., 2 díly. Freren 1988

PREISS 1964 – Pavel PREISS: Česká barokní krajina. Praha 1964

PREISS 1969 – Pavel PREISS: Painting. In: Baroque in Bohemia. Londýn 1969. nepag.

PREISS 1973 – Pavel PREISS: Malířství. In: Barok v Čechách. Katalog stálé výstavy ve státním zámku Karlova Koruna v Chlumci nad Cidlinou. Praha 1973

PREISS 1974 – Pavel PREISS, Panoráma manýrismu. Praha 1974

PREISS 1986 – Pavel PREISS: Italští umělci v Praze. Praha 1986

PRIMERANO/CATTOI 2014 – Domizio CATTOI / Domenica PRIMERANO: Arte e persuasione. La strategia delle immagini dopo il concilio di Trento. Trento 2014

PRODI 2014 – Paolo PRODI: Arte e pietà nella Chiesa tridentina. Bologna 2014

PROSPERI VALENTI RODINÒ 1982a – Simonetta PROSPERI VALENTI RODINÒ: Francescanesimo e pittura riformata in Italia centrale. In: Simonetta Prospero Valenti Rodinò / Claudio M. Strinati: L'immagine di San Francesco nella Controriforma, Roma 1982, 63–157

PROSPERI VALENTI RODINÒ 1982b – Simonetta Prospero Valenti Rodinò: La diffusione dell'iconografia francescana attraverso l'incisione. In: Simonetta Prospero Valenti Rodinò / Claudio M. Strinati: L'immagine di San Francesco nella Controriforma, Roma 1982, 159–224

PŘIBYL 1988 – Vladimír PŘIBYL: Baroko ve Slaném. Slané 1988

PŘIBYL/BENEŠ 2005 – Petr Regalát BENEŠ / Vladimír PŘIBYL: Františkánský klášter ve Slaném 1655–1950. Slaný 2005

PURO, SEMPLICE, NATURALE 2014 – Alessandra GIANNOTTI / Claudio PIZZORUSSO (ed.): Puro semplice e naturale, nell'arte a Firenze tra Cinque e Seicento. Florencie 2014

RAPHAEL INVENIT 1985 – Grazia BERNINI PEZZINI / Stefania MASSARI / Simonetta PROSPERI VALENTI RODINÒ: Raphael Invenit. Stampe da Raffaello nelle collezioni dell'instituto nazionale per la grafica. Řím 1985

REARICK 1991 – William R. REARICK: The twilight of Paolo Veronese. In: Vittore BRANCA / Carlo OSSOLA: Crisi e rinnovamenti nell'Autunno del Rinascimento. Florencie 1991, 237–253

RIEGL 1901 – Alois RIEGL: Die spätrömische Kunst-Industrie nach den Funden in Österreich-Ungarn im Zusammenhange mit der Gesamtentwicklung der Bildenden Künste bei den Mittelmeervölkern. Vídeň 1901

RIEGL 1908 – Alois RIEGL: Die Entstehung der Barockkunst in Rom (přednášky z let 1901–1902), Arthur BURDA / Max DVOŘÁK (ed.). Vídeň 1908

RIEGL 2010 – Alois RIEGL: The Origins of Baroque Art in Rome, Adrew HOPKINS / Arnold WITTE (ed.). Los Angeles 2010

RINALDI 1984 – Stefania Mason RINALDI: Palma il Giovane. L'opera completa. Venezia/Milano 1984

RINALDI 1990 – Stefania Mason RINALDI (ed.): Palma il Giovane (1548-1628). Disegni e dipinti. Milano 1990

ROBERTSON 2008 – Clare ROBERTSON: The invention of Annibale Carracci. Milano 2008

ROTREKL 1995 – Zdeněk ROTREKL: Barokní fenomén v současnosti. Rozprava barokní a nebarokní v obrysech. In: Barokní fenomén v současnosti. Praha 1995

ROYT 1999 – Jan ROYT: Obraz a kult v Čechách. Praha 1999

ROYT 2001 – Jan ROYT: Uměleckohistorická literatura věnovaná baroknímu malířství a sochařství v Čechách. In: Barokní Praha – barokní Čechie 1620–1740. Praha 2004, 379–388.

RUFFER 1861 – Vojtěch RUFFER: Historie Wyssehradská, neb, Wyprawowanj o hradu, o kapitole [sic] a městu Hory Wyssehradu u Prahy w králowstwj Českém. Praha 1861

RUTH 1903 – František RUTH: Kronika královské Prahy a obcí sousedních I. Praha 1903

SALOMON 2014 – Xavier F. SALOMON: Veronese. London 2014

SCIOLLA 2013 – Gianni Carlo SCIOLLA: L'arte di Pulzone: appunti sulla ricezione antica e sulle interpretazioni critiche moderne. In: Alessandra ACCONCI / Alessandro ZUCCARI (ed.), Scipione Pulzone (ca. 1540 – 1598). Da Gaeta a Roma alle Corti europee. Řím 2013

SEICENTO FIORENTINO 1986 – Il Seicento fiorentino. Arte a Firenze da Ferdinando I. a Cosimo III. I. Firenze 1986

SCHALLER 1794 – Jaroslaus SCHALLER: Beschreibung der königl. haupt und Residenzstadt Prag I. Prag 1794

SCHALLER 1796 – Jaroslaus SCHALLER: Beschreibung der königl. Haupt und Residenzstadt Prag, III. Prag 1796

SCHILLER 1917 – Ottomas SCHILLER: Poznámky k periodizaci československého malířství. Praha 1917

SCHILLER 1972 – Getrude SCHILLER, Iconography of Christian Art. II. Passion of Jesus Christ, heslo The Man of Sorrow, 197–228. Londýn 1972

SCHMIDL 1759 – Johann SCHMIDL: Historiae Societatis Jesu provincia Bohemiae IV. Praga 1759

SCHOTTKY 1831 – Julius Max SCHOTTKY: Prag, wie est war... I. Praha 1831

SCHOTTKY 1832 – Julius Max SCHOTTKY: Prag, wie est war... II. Praha 1832

SCHRÖDER 2011 – Klaus Albrecht SCHRÖDER: Michelangelo. The Drawings of a Genius. Vídeň 2011

SHEARMAN 1965 – John SHEARMAN: Andrea del Sarto. Oxford 1965

STEFAN 1932 – Oldřich STEFAN: Pozadí pražského baroku. In: Artuš Rektorys (ed.). Kniha o Praze. Pražský almanach III. Praha 1932, 54–69.

SUCHOMEL 1970 – Miloš SUCHOMEL: K restaurátorským pracím na domnělém Aachenově obraze Ukřižování ze Slaného. In: Památková péče 30, 1970, 161–173

SWOBODA 1943 – Karl Maria SWOBODA: Karl Maria Swoboda: Barock und Gegenreformation. Praha 1943

SWOBODA 1964 – Karl Maria SWOBODA (ed.): Barock in Böhmen. Mnichov 1964

ŠKRÉTA 2010 – Lenka STOLÁROVÁ / Vít VLNAS (ed.): Karel Škréta (1610–1674). Doba a dílo. Praha 2010

ŠKRÉTA 2010 – Lenka STOLÁROVÁ / Vít VLNAS (ed.): Karel Škréta 1610-1674. Doba a dílo. Praha 2010

ŠRONĚK / HAUSENBLASOVÁ 1998 – Michal ŠRONĚK / Jaroslava HAUSENBLASOVÁ: Gloria & Miseria 1618–1648. Praha 1998

ŠRONĚK 1989 – Michal ŠRONĚK: Barokní malířství 17. století v Čechách. In: DČVU II/1, 1989, 324-356

ŠRONĚK 1991a – Michal ŠRONĚK: Pražské dílo Paola Piazzy (Cosmy a Castelfranco). In: Barokní umění a jeho význam v české kultuře, Praha 1991, 63–67

ŠRONĚK 1991b – Michal ŠRONĚK: Pražské oltáře v době třicetileté války. in: Documenta Pragensia IX. /II., 1991, 439–445

ŠRONĚK 1994 – Michal ŠRONĚK: Výzdoba a zařízení katedrály. In: Anežka MERHAUTOVÁ (ed.): Katedrála sv. Víta v Praze, Praha 1994, 259–279

ŠRONĚK 1997a – Michal ŠRONĚK: Pražští malíři 1600–1656. Praha 1997

ŠRONĚK 1997b – Michal ŠRONĚK, Sochařství a malířství v Praze v letech 1550–1650. In: Eliška FUČÍKOVÁ: Rudolf II. a Praha. Císařský dvůr a rezidenční město jako kulturní a duchovní centrum střední Evropy. Praha 1997

ŠRONĚK 2005a – Michal ŠRONĚK: Obrazy na hlavním oltáři kostela Panny Marie Sněžné v Praze. In: Petr R. BENEŠ / Petr HLAVÁČEK (ed.): Historia Franciscana II, Kostelní Vydří 2005, 180–187.

ŠRONĚK 2005b – Michal ŠRONĚK: K teorii zobrazování v předbělohorských Čechách, aneb "Obrazové slovou ničemnicemi". In: Jan ROYT / Petra NEVÍMOVÁ (ed.): Album Amicorum. Sborník k počtĕ prof. Mojmirá Horyny, Praha 2005, 142–148

ŠRONĚK 2013 – Michal ŠRONĚK: De sacris imaginibus. Patroni, malíři a obrazy předbělohorské Prahy. Praha 2013

ŠTECH 1938 – Václav Vilém ŠTECH: Malba a sochařství. In: Pražské baroko. Praha 1938

ŠTECH 1938–1939 – Václav Vilém ŠTECH: Malířství a sochařství nové doby v Čechách a na Moravě. Praha 1938–1939

ŠUBERT 1880 – František Adolf ŠUBERT: Čechy III/1. Praha 1880

ŠUBERT 1880 – František Adolf ŠUBERT: Čechy III/1. Praha 1880

THON 1968 – Christina THON: Augsburger Barock. Augsburg 1968

TIETZE 1906/1907 – Hans TIETZE: Annibale Carraccis Galerie im Palazzo Farnese und seine römische Werkstätte. In: Jahrbuch der kunsthistorischen Sammlungen des allerhöchsten Kaiserhauses XXVI. 1906/1907, 49–182

TOMAN 2000 – Prokop TOMAN: Nový slovník československých výtvarných umělců I. Praha 2000⁵

TSCHISCHKA 1836 – Franz TSCHISCHKA: Kunst und Alterthum in dem österreichischen Kaiserstaate. Vídeň 1836

TWIEHAUS 2002 – Simone TWIEHAUS: Dionisio Calvaert. Um 1540–1619. Die Altarwerke. Berlin 2002

UPČ 1 – Emanuel POCHE (ed.): Umělecké památky Čech 1. Praha 1977

UPČ 3 – Emanuel POCHE (ed.): Umělecké památky Čech 3. Praha 1980

UPP 4 – Pavel VLČEK (ed.): Umělecké památky Prahy 4. Praha 2000

VÁCHA 2006 – Štěpán VÁCHA: Panovník na sakrálním obraze doby protireformace a baroka. Ikonologická studie k pobělohorskému malířství v Praze. Praha 2006 (disertační práce na Filosofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze)

VÁCHA 2009a – Štěpán VÁCHA: Der Herrscher auf dem Sakralbild zur Zeit der Gegenreformation und des Barock, Praha 2009

VÁCHA / VLNAS 2011 – Štěpán VÁCHA / Vít VLNAS: Baroko v Čechách versus české baroko, aneb Karel Škréta a raně barokní malířství očima dějepisu umění. In: Lenka STOLÁROVÁ / Vít VLNAS (ed.): Karel Škréta (1610–1674): Studie a dokumenty. Praha 2011

VÁCHA 2009b – Štěpán VÁCHA: K rané tvorbě pražského malíře Antonína Stevense ze Steinfelsu. In: Jiří KROUPA / Michaela ŠEFERISOVÁ LOUDOVÁ / Lubomír KONEČNÝ (ed.): Orbis artium. K jubileu Lubomíra Slavíčka. Brno 2009, s. 165–174

VÁCHA 2010 – Štěpán VÁCHA: Šlechtické kaple v kostele Panny Marie ve Staré Boleslavi. Oltářní výzdoba a fundace v 17. století. In: Umění 68, 2010, 17–41

VALDŠTEJN 2007 – Eliška FUČÍKOVÁ / Ladislav ČEPIČKA (ed.): Valdštejn. Albrecht z Valdštejna *Inter arma silent musae?*. Praha 2007

VÁLKA 1978 – Josef VÁLKA: Manýrismus a baroko v české kultuře 17. a první poloviny 18. století. In: *Studia Comeniana et Historica* 8/2, 19. Praha 1978

VAN DYCK 2004 – Susan J. BARNES / Nora De POORTER / Oliver MILLAR / Horst VEY: Van Dyck. A Complete Catalogue of The Paintings. London 2004

VELC 1904 – Ferdinand VELC: Soupis památek historických a uměleckých v politickém okrese Slánském XX. Praha 1904

VELEBA 1834 – Václav František VELEBA: Führer und Erklärer der Merkwürdigkeiten der Metropolitan-oder Domkirche zu St. Veit in Prag. Prag 1834

VERTOVA 1976 – Luisa VERTOVA: Giulio Licinio. In: *I pittori bergamaschi dal XIII. al XIX. secolo. Il cinquecento II.* Bergamo 1976, 515–589

VERTOVA 2005 – Luisa VERTOVA: Bernardino e Giulio Licinio. Addenda e chiarimenti. In: *Studi di storia dell'Arte*, 2005, 125–158.

VLNAS 2001 – Vít VLNAS (ed.): Sláva barokní Čechie. Umění, kultura a společnost 17. a 18. století. Praha 2001

VOCEL 1845 – Jan Erazim VOCEL: Grundzüge der böhmischen Alterthumskunde. Praha 1845

VOLLMER 1992 — Hans VOLLMER (ed.): Hans Hering. In: Allgemeines Lexikon der bildenden Künstler von der Antike bis zur Gegenwart begründet von Ulrich Thieme und Felix Becker 16. Leipzig 1923, 467–468

VOSS 1994 — Hermann VOSS: La pittura del tardo rinascimento a Roma e a Firenze. Řím 1994

VYSKOČIL 1947 — Jan Kapistrán VYSKOČIL: Šest století kostela a kláštera u Panny Marie Sněžné. Praha 1947

WEISSE 1776 — Christian Felix WEISSE: Neue Bibliothek der schönen Wissenschaften und der frenen künste 19.2. Leipzig 1776

WELT IM UMBRUCH 2 — Ebba KRULL / Susanne NETZER: Welt im Umbruch. Augsburg zwischen Renaissance und Barock 2 Rathaus. Augsburg 1980

WETHEY 1969 — Harold E. WETHEY: The paintings of Titian 1. The religious paintings. Londýn 1969

WINTER 1909 — Zikmund WINTER: Řemeslnictvo a živnosti v 16. věku v Čechách. Praha 1909

WINTER 1913 — Zikmund WINTER: Český průmysl a obchod v 16. věku. Praha 1913

WIRTH 1926 — Zdeněk WIRTH (ed.): Československé umění. Praha 1926

WIRTH 1935 — Zdeněk WIRTH (ed.): Dějepis výtvarných umění v Československu. Praha 1935

WITTKOWER 1952 — Rudolf WITTKOWER: The Drawings of the Carracci in the Collection of Her Majesty the Queen at Windsor Castle, Londýn 1952.

WOERMANN 1905 — Karl WOERMANN: Katalog der Königlichen Gemmäldegalerie zu Dresden. Drážďany 1905

WÖLFFLIN 1888 — Heinrich WÖLFFLIN: Renaissance und Barock. Mnichov 1888

ZAMPETTI 1990 — Pietro ZAMPETTI: Pittura nelle Marche III. Dalla controriforma al barocci, Florencie 1990

ZAP 1848 — Karel Vladislav ZAP: Wegweiser durch Prag. Praha 1848

ZAP 1862 — Karel Vladislav ZAP: Malířství. In: Riegrův slovník naučný II. díl. Praha 1862, 451–455

ZERI 1957 — Federico ZERI, Pittura e controriforma: l'arte senza tempo di Scipione da Gaeta. Turin 1957

ZIMMER 1828 — Franz ZIMMER: Wegweiser für Fremde. Praha 1828

ZUCCARI 2013 – Alessandro ZUCCARI: "Non meno vale nel fare historie". Riconsiderare la pittura religiosa di Pulzone. In: Alessandra ACCONCI / Alessandro ZUCCARI (ed.), Scipione Pulzone (ca. 1540 –1598). Da Gaeta a Roma alle Corti europee. Řím 2013

Internetové zdroje

BEAUX-ARTS DE BELGIQUE – www.fine-arts-museum.be

BRITISH MUSEUM – www.britishmuseum.org

FONDAZIONE ZERI – www.fondazionezeri.unibo.it

GENUS BONONIAE – collezioni.genusbononiae.it

GERMANISCHEN NATIONALMUSEUMS – objektkatalog.gnm.de

MET – www.metmuseum.org

NETZER – Suzanne NETZER: Matthias Kager. In: Oxford Art Online, Grove Art Online (=Jane Turner (ed.): The dictionary of art), online databáze.

OXFORD – Oxford Art Online, Grove Art Online (=Jane Turner (ed.): The dictionary of art), online databáze

PRADO – www.museodelprado.es

8. přehled publikovaných prací autora (související s řešenou problematikou), citace, a ohlasy na publikované práce

Publikace uplatněné :

J. Košta, M. Opatrná, Dějiny pravěku, muzea a výuka na základních a středních školách, in: Muzeum - Muzejní a vlastivědná práce 52, č. 1, Praha 2014, s. 3-13, ISSN: 1803-0386

M. Opatrná, Archeologie v umění. Poznámky k historii zobrazování pravěku v českém uměleckém prostředí v kontextu Národního muzea, in: Muzeum - Muzejní a vlastivědná práce 52, č. 1, Praha 2014, 29-35, ISSN: 1803-0386

M. Nová, M. Opatrná (ed.), Cultural Transfer Umělecká výměna mezi Itálií a střední Evropou, Praha 2014, ISBN 978-80-87922-02-6

M. Opatrná, Grafické dílo rodinné dílny Galle jako předlohy v českém uměleckém prostředí, M. Nová, M. Opatrná (ed.), Cultural Transfer Umělecká výměna mezi Itálií a střední Evropou, Praha 2014, ISBN 978-80-87922-02-6

V. Mikešová, M. Opatrná e kol., Certifikovaná metodika Edukace a prezentace archeologického kulturního dědictví, certifikace leden 2015, elektronický dokument: <http://www.archeologienadosah.cz/naki/ke-stazeni>

Umělecká produkce církevních řádů na počátku 17. století v Praze, in: Petr R. Beneš, Petr Hlaváček, Tomáš Sterneck et al., Čtrnáct mučedníků pražských. Vpád Pasovských a závěr vlády Rudolfa II., Praha 2014, ISBN (FF UK): 978-80-7308-529-2, ISBN (Filosofia): 978-80-7007-423-7

M. Opatrná ed.: Edukace a prezentace archeologického kulturního dědictví - Metody, přístupy, stanoviska, sborník příspěvků z konference, Praha 2013, ISBN: 978-80-7036-399-7

Publikace přijaté do tisku:

Slánské Ukřižování v kontextu italské malby, in: Slánské rozhovory

Referát ke slohovým obměnám období posledních desetiletí Cinquecenta, in: sborník z konference KTF UK Vidět – Slyšet – Číst – Rozumět

Strahovský cyklus sv. Norberta v kontextu tvorby Jana Jiřího Heringa, sborník z doktorandské konference Sakrální a profánní prostor v dějinách křesťanské kultury a umění

Obraz Ukřižovaného Krista v kontextu tvorby Alessandra Alloriho, sborník z doktorandské konference Umění v dějinách - Dějiny v umění

9. Další aktivity v rámci doktorského studia

Účast na konferencích ad.

Vidět - Slyšet - Číst - Rozumět; aktivní účast+organizace konference; 24.4.2015; KTF UK; Referát ke slohovým obměnám období posledních desetiletí Cinquecenta

Cultural Transfer; aktivní účast+organizace konference; 25.4.2014; KTF UK; Grafické dílo Johannese Galla jako předloha v českém uměleckém prostředí

Slánské rozhovory; aktivní účast; 8.10.2013; Karmelitánský klášter ve Slaném; Obraz Ukřižování Jana Jiřího Heringa ve Slaném

Dějiny v umění, umění v dějinách, doktorandská konference KTF UK; aktivní účast+organizace konference; 6.9.2013; KTF UK; Obraz Ukřižovaného Krista v kontextu tvorby Alessandra Alloriho

Edukace a prezentace archeologického kulturního dědictví. Metody, přístupy, stanoviska; Organizace konference; 6.6.2013; Národní Muzeum, Praha; Editorství sborníku

Mezinárodní symposium Štorchův Memoriál; aktivní účast; 11.-12.4.2013; Památník národního písemnictví, Paedf. UK; Archeologie na dosah. Edukace a prezentace archeologického kulturního dědictví

Sakrální a profánní prostor v dějinách křesťanské kultury a umění, doktorandská konference KTF UK; aktivní účast; 20.4.2012; KTF UK; Strahovský cyklus sv. Norberta v kontextu tvorby Jana Jiřího Heringa

Čtrnáct pražských mučedníků v kontextu sklonku vlády Rudolfa II.; aktivní účast+organizace konference; 24.-25.9.2012; Klášter P.M. Snežné, KTF UK; Umělecká produkce církevních řádů na počátku 17. století v Praze

Studijně-badatelské pobyty, stáže

Universita di Bologna; Universita di Bologna; Září 2014 - Červen 2015; 10 měsíců; Program Erasmus

Florence; Říjen 2013; 7 dní; Studijní exkurze studentů bakalářského studia pod vedením školitele doc. PhDr. M. Zlatohlávka, Ph.D., spoluúčast na vedení exkurze

Urbino a střední Itálie; Květen 2013; 8 dní; Studijní exkurze pod vedením školitele doc. PhDr. M. Zlatohlávka, Ph.D.

Bologna; Květen 2012; 7 dní; Studijní exkurze pod vedením školitele doc. PhDr. M. Zlatohlávka, Ph.D.

Granty

Interní grant KTF UK v rámci institucionálního plánu KTF UK na rok 2015, Renesanční seminář - odborná exkurze studentů a její příprava

NAKI DF12P01OVVo45, Archeologie na dosah. Edukace a prezentace archeologického kulturního dědictví, Národní muzeum, 2012-2014

SVV 260 000/2014 – Kresba jako základ veškerého umění, 2014

Interní grant KTF UK v rámci institucionálního plánu KTF UK na rok 2014, Oltářní obrazy 17. století - tvorba elektronické učební pomůcky

Tvorba elektronických skript - část italské obrazy v českých sbírkách, 2013

Tvorba elektronických skript - část renesance střední Itálie, 2012